

Vernat: «Els temes universals ens ajuden a entendre allò quotidià»

Parlem amb el músic i productor sabadellenc Vernat sobre el seu primer llarga durada en català, 'Emvruix'

Vernat | Nora Casacante

Ha col·laborat amb **Judit Neddermann**, **Ven'nus**, **Triquell** o **31 FAM**, però és ara que el sabadellenc **'Vernat'** Tortajada descobreix el primer disc llarg en català, *Emvruix* (autoeditat, 2023). En el treball, el músic, guitarrista i productor ens proposa un viatge a un univers particular, en què el pop i el folk es fusionen amb una electrònica experimental, i la màgia i els encanteris serveixen per explorar temes universals.

Aquest projecte és paral·lel a Curos -compartit amb Lluís Borrell 'Lowis' i Mireia Vilapuig- i a la resta d'artistes que acompanyes com a productor i guitarrista?

Sí, és paral·lel. Depèn de la setmana, pot ser difícil gestionar-ho tot. La primera cançó del disc la vaig fer al confinament, i el 2021 ja el vaig acabar. Però entremig he anat fent altres coses... [RIU]. A més, d'algunes cançons no n'estava segur; en part, perquè les havia escoltat ja moltes vegades. Però vaig pensar que l'havia de treure ja, perquè havia estat tres anys donant molt la tabarra amb aquest disc?

Havent passat tant de temps des que el vas acabar, ja deus tenir noves cançons preparades?

Sí, moltes. La idea era: o bé treure aquest disc, o bé treure'n un de 100 cançons [RIU]! Tinc un

EP sencer ja fet, i altres cançons preparades per gravar un disc llarg. L'EP el volia treure a l'estiu, perquè *Emvruix* havia de sortir a la tardor... Però al final ho hem endarrerit tot, per no solapar-los. Tot i que en realitat, no tenen res a veure l'un amb l'altre, ni a nivel conceptual ni estilístic.

Aquest és el primer disc llarg que fas completament en català. A què s'ha degut?

Sempre havia fet coses en anglès perquè escoltava molta música en anglès, en part perquè la música catalana que es feia quan era adolescent no m'agradava gaire. Però fa un temps, algú em va dir que havia de cantar en català, i vaig pensar que realment, si parlava en català, havia d'escriure en català. Llavors vaig publicar un parell d'EPs en català, tot i que les cançons d'aquest disc, en realitat, són les primeres que vaig escriure en català. M'hi vaig sentir còmode, i he continuat fent-ho perquè també em fa la sensació que hi ha un buit que s'ha d'omplir una mica, i que m'interessava experimentar.

Amb aquest disc volies ser un referent en català per joves com tu a qui no els agrada la música més 'mainstream' catalana?

Totalment. En aquest sentit, és un disc bastant polític. Tot i que en el contingut no ho és gens, quant a concepte, sí. És un tipus de disc conceptual, en català, que barreja diferents influències i que no té 'trompetetes' -ho dic amb el màxim respecte; no és que no em molin?-. Volia fer alguna cosa que a mi m'agradaria escoltar en català. Hi ha clàssics com **Lluís Llach** i **Maria del Mar Bonet** que m'encanten, però va haver-hi un període d'anys en què jo no m'identificava amb la música que es feia en català. Ara, en canvi, veig que molta gent està provant noves coses en català, i crec que estem un *boom* interessant.

Dius que és un disc conceptual: què hi vols transmetre?

Quan vaig començar, era un recull de cançons tal com raja, sense cap mena de significat unitari. Però després, les vaig anar ordenant i vaig veure que sí que tenien un sentit, perquè la majoria parlaven de l'insomni que havia patit l'època en què les vaig escriure. A més, les vaig endreçar da l'estil *yankee*, de manera que el disc s'escolta de la primera a l'última cançó.

Tot el disc té cert aire de misticisme i s'hi troben ritmes desconcertants... tot aquest univers és reflex de l'insomni?

Sí, totalment. La primera cançó, "Bondia", és l'última cosa que voldries sentir en despertar. Tot es gira. Té a veure amb com canvia la percepció quan et falten hores de son: com si anessis mig drogat, però de manera natural.

A l'altra banda del "Bondia", hi tenim "Bonanit". Quin és el joc?

En el fons, ja era igual si era de dia o era de nit. Per tant, el disc realment es pot escoltar de la primera cançó a l'última, o de la desena a la primera.

Alguns dels temes són una mena de contes musicals -com "Bruixes" o "Dracs"- . Jugues amb la idea dels contes per anar a dormir?

Sí, és ben bé això. Per a mi el disc és com un llibre d'encanteris, on invoco alguna cosa, o creo pocions per curar? O per fer mal. Amb "Dracs" em vaig imaginar com es viuria una relació d'amor en una situació de col·lapse, ja fos econòmic o mediambiental. Per a "Bruixes" em vaig inspirar en un article del *Sapiens* que parlava de les bruixes de l'edat mitjana a Catalunya. Al final de la cançó, hi entra un reggaeton, que és com si fos una *rave* de les bruixes d'aquella època; com si diguessin: 'seguirem aquí. La Inquisició morirà abans que la màgia'.

Bruixes, dracs, lluna, màgia... Crees tot un univers bastant místic.

Sí, el dic té aquesta part esotèrica i de misteri, perquè soc un friki de la màgia. M'agrada molt *Harry Potter*, i el disc és reflex del meu món interior en aquell moment. Sempre he volgut fer un disc sobre això.

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=k4bCXjjaf9o>

La part més esotèrica i espiritual pot xocar amb el món tecnològic en què vivim. Però tu ho uneixes, fins i tot a nivell sonor, fusionant estils més folk amb electrònica experimental.

Sí, aquesta era la idea: que fos una màgia actual, neomàgia, amb la tecnologia que tenim ara, i per tant, amb *beats* electrònics. Que sigui electrònic, no vol dir que no estigui viu, que no sigui orgànic, i que no et pugui generar alguna cosa... Justament, crec que la gràcia de la tecnologia és trobar-li el punt humà.

El poema que recites a "Poemari" l'has escrit tu?

Sí, és un poema sobre el riu Ripoll. El vaig fer un dia que no havia dormit. En aquella època, quan no podia dormir, anava a passejar pel riu. És un poema bonic sobre un lloc que em dona força, però ahora està molt distorsionat i desfasat, amb molts **Vernats** parlant...

Aquesta idea de desfasar-lo és per reflectir l'estat mental de l'insomni, o per fer el contrast amb una cosa maca i tendra?

Per les dues coses. També perquè el riu Ripoll havia tingut molta història, i havia estat un riu molt explotat per les fàbriques importants de Sabadell, però ara està desfasat també: hi ha més pedres que aigua. Però com dius, em vaig començar a gravar i em va fer molta ràbia escoltar-me recitant allò, era molt cursi. I vaig pensar de fotre-m'hi deu vegades més, cadascuna més boja que l'anterior.

Vernat Foto: Ariadna Vázquez

A partir de "Socpresoner..." tot el disc es torna més caòtic i desconcertant, amb ritmes angoixants.

El *beat* és un sàmler d'un vídeo que vaig trobar a Youtube d'un home que picava a la finestra del cotxe per treure-li el gel. Vaig començar a fer el riff i a posar-hi moltes coses, i vaig pensar que el rotllo podia molar. És la cançó que canvia el disc, perquè a partir d'aleshores, tot és menys blanc: es converteix en més adult i seriós. És el punt d'inflexió del disc, com "Nikes" en el *Blonde* (Boys Don't Cry, 2016) de **Frank Ocean**. Jut després, entra "Clava'tenmi".

I "Clava'tenmi" segueix aquest fosc...

Sí, és com un encanteri, una poció d'amor. Però l'efecte de les pocions d'amor, tothom ho sap, acaben. És una cançó sensual, però alhora molt perillosa, crec. I per això sempre la veig com una aranya, que és molt hipnòtica, però al final, et pot acabar picant. És una cançó Slytherin total. De fet, tot el disc és *Harry Potter*... [RIU].

A Hogwarts, l'escola de màgia de 'Harry Potter', tu series de la casa Slytherin?

Sí, segons *Pottermore* -i algú més també!- jo soc Slytherin; però crec que també una mica Ravenclaw. Li podria dir al barret seleccionador que em posés en una d'aquestes dues cases, i crec que em faria cas... Tothom té una mica de tot.

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=MZFkTdfyMwo>

El videoclip de 'Clava'tenmi' és replet de mems. No té gaire a veure amb la temàtica...

[RIU] No té res a veure. Era per treure-li una mica d'importància al contingut de la cançó, perquè si no era molt dràstic tot. Un col·lega em va dir que amb tots els canvis de ritme i cops que hi havia, havíem de fer un mem com a videoclip, quadrant-ho tot. Quan el va acabar, vaig anar a casa seva a veure'l i fer una cervesa, i vaig riure tant la primera vegada que el vaig veure que vaig voler tirar-ho endavant.

Algunes de les cançons del disc les acabes de manera molt abrupta. A què es deu això? És per mantenir l'atenció de l'oient?

Mai he sabut com acabar les cançons. En aquella època, estava bastant *destroyer* i vaig dir-me: la que sigui més bonica, la tallo abans. Per molestar. I perquè si no t'ha generat res la cançó, que almenys et generi alguna cosa al final. A "Hihaunaforça" va ser molt premeditat: és una cançó que em feia ràbia que fos bonica. I necessitava posar-hi alguna cosa en algun moment per treure el meu Slytherin de dins i putejar a algú [RIU].

Què hi tens en contra de les coses boniques? No t'hi sents còmode?

No tinc res en contra de les coses boniques; o no de manera soc conscient... Alguna cosa em deu fer rabieta, però no són les coses boniques: soc jo, que a vegades potser em sento una miqueta més cursi del que vull. Però també tinc cançons boniques, com les de l'EP *Cara A* (autoeditat, 2021), que no boicotejo... La idea que volia expressar amb l'*Emvruix* és que l'encanteri s'acaba... Encara que sigui bonic, hi ha un moment en què s'acaba, et baixa tot, i de cop estàs tocant de peus a terra. És una baixada instantània, que ho talla tot en sec.

Hi ha un tema que és diferent al disc, precisament per la seva duració: "emtensalsteuspeus avuiemsentoviu".

Si a "Clava'tenmi" expresso el que sento per algú d'una manera bastant maligna, a "Emtensalsteuspeus" ho faig d'una manera més sincera. Crec que és l'única cançó Gryffindor que hi ha al disc. La vaig fer fa dos anys i escaig, i penso que és la cançó més llarga que he fet mai. És com una tempesta, aquesta cançó. I de fet, s'hi sent la pluja també. És una cançó per anar al cotxe, a l'estiu, amb les finestres obertes, perquè està plovent però fa calor. Després et dir que em tens als teus peus... Hi ha un canvi, i és quan ha acabat la tempesta, i hi ha una clariana i arriba l'"avuiemsentoviu", que és una sensació totalment diferent, però que no seria sense la primera.

Al llarg del disc, tractes temes o sentiments universals.

Sí: l'amor, la mort, la nostàlgia, els orígens... Fa dos o tres anys que hi ha el 'pop de butxaca', que tracta temes molt quotidians. I potser ens hem acostumat a sentir aquest tipus de receptes més quotidianes... Que em semblen genials!

Però tu ets més de parlar en un sentit universal?

No, però en aquest moment suposo que sí... Crec que estem vivint una època en què allò quotidià s'ha convertit en *mainstream*, també perquè a les xarxes tothom ensenya el que fa. Però hi ha uns

temes que sempre hi són; que fa 2.000 anys hi eren, i ara també hi són. I crec que no es tracten tant... Potser no s'han de tractar, però a mi em venia de gust fer-ho. Encara que ho faig d'una manera bastant indirecta..

Creus que amb el bombardeig de les xarxes, hem perdut certa capacitat d'abstracció?

Totalment. No crec que s'hagi perdut, sinó que no s'explora. I justament, crec que els temes universals ens ajuden a entendre allò quotidià.

Vernat Foto: Kris Tena

Com planteges el directe d'aquest disc?

Amb els directes soc molt especial i no en faig mai... Ara mateix no em vindria de gust fer un directe d'aquest disc, perquè ja l'he passat. Si faig un directe del meu projecte és per tocar-hi el que estic fent ara, o el que aquell dia em ve de gust fer... Però això és complicat! M'he de posar a les piles. El 10 de juny tocaré a Cava Urpí, a Sabadell, i en principi hi presentaré el disc... I a partir del setembre començaré a fer concerts.